

พระราชบัญญัติ ยศทหาร พุทธศักราช 2479

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2478)
เจ้าพระยามรราช
พล.อ.เจ้าพระยาพิชโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ 31 ตุลาคม พุทธศักราช 2479
เป็นปีที่ 3 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีพระราชบัญญัติยศทหารขึ้น โดยเฉพาะ
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ยศทหาร พุทธศักราช 2479"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกบรรดาทกกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4⁽²⁾ ยศทหารมีตามลำดับดังนี้

1. สัญญาบัตร

ลำดับยศและเทียบยศ

ยศทหารและเทียบยศ

<u>ทหารบก</u>	<u>ทหารเรือ</u>	<u>ทหารอากาศ</u>
จอมพล	จอมพลเรือ	จอมพลอากาศ
พลเอก	พลเรือเอก	พลอากาศเอก
พลโท	พลเรือโท	พลอากาศโท
พลตรี	พลเรือตรี	พลอากาศตรี
พลจัตวา	พลเรือจัตวา	พลอากาศจัตวา
พันเอก	นาวาเอก	นาวาอากาศเอก
พันโท	นาวาโท	นาวาอากาศโท
พันตรี	นาวาตรี	นาวาอากาศตรี

ลำดับยศทหารและเทียบยศ

<u>ทหารบก</u>	<u>ทหารเรือ</u>	<u>ทหารอากาศ</u>
ร้อยเอก	เรือเอก	เรืออากาศเอก
ร้อยโท	เรือโท	เรืออากาศโท
ร้อยตรี	เรือตรี	เรืออากาศตรี

2. ประทวน

ลำดับยศและเทียบยศ

ลำดับยศทหารและเทียบยศ

<u>ทหารบก</u>	<u>ทหารเรือ</u>	<u>ทหารอากาศ</u>
นายดาบ		
จ่าสิบเอก	พันจ่าเอก	พันจ่าอากาศเอก
จ่าสิบโท	พันจ่าโท	พันจ่าอากาศโท
จ่าสิบตรี	พันจ่าตรี	พันจ่าอากาศตรี
สิบเอก	จ่าเอก	จ่าอากาศเอก
สิบโท	จ่าโท	จ่าอากาศโท
สิบตรี	จ่าตรี	จ่าอากาศตรี

มาตรา 5⁽¹⁾ ผู้ใดจะเป็นนายทหารสัญญาบัตรยศชั้นใดได้นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้น เว้นแต่ผู้ที่มียศเป็นทหารสัญญาบัตรอยู่แล้วรับราชการประจำในสังกัดใหม่กองทัพใด หากยศไม่ตรงกับสังกัดกองทัพนั้นก็ให้มีศตามกองทัพที่สังกัดใหม่ในชั้นเดียวกับยศเดิมได้ ตั้งแต่วันที่มามีคำสั่งให้รับราชการประจำในสังกัดใหม่

มาตรา 6 ผู้ที่จะเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรนั้นต้องเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้ เว้นแต่ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นพิเศษ

มาตรา 7 การแต่งตั้งผู้ใดให้ว่าที่ยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นใดชั่วคราว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจแต่งตั้งผู้นั้นให้ว่าที่ยศสัญญาบัตรชั้นนั้นชั่วคราวได้

มาตรา 8⁽²⁾ ผู้ใดจะเป็นนายทหารประทวนชั้นใดได้นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่ทัพซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือหรือผู้บัญชาการทหารอากาศออกประทวนแต่งตั้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้

มาตรา 9 ผู้ที่จะเป็นนายทหารประทวนนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีวิทยฐานะตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้ เว้นแต่ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งเป็นพิเศษ

มาตรา 10 ผู้ที่ได้รับยศทหารอยู่แล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้คงมียศต่อไปตามเดิม

มาตรา 11 ทหารผู้ใดที่มีได้มียศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกกฎกระทรวงเทียบฐานะกับยศทหารได้

มาตรา 12⁽³⁾ การถอดหรือการออกจากยศสัญญาบัตรจะกระทำได้โดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา 13 การให้ออกจากว่าที่ยศสัญญาบัตร หรือการถอด หรือการออกจากยศประทวน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งได้

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยศทหาร พุทธศักราช 2479 พุทธศักราช 2484

พระราชกำหนดนี้ได้ยกเลิกมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติยศทหาร พ.ศ. 2479 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 57 ตอนที่ 43 หน้า 531) แก้ไขใหม่เป็นความว่า สำหรับผู้ได้รับพระราชทานยศเป็นนายทหารสัญญาบัตรอยู่แล้วไปรับราชการในสังกัดใหม่กองทัพใดก็ให้มียศในสังกัดใหม่ในชั้นเดียวกับยศเดิมนับแต่วันที่มีคำสั่ง โดยไม่ต้องโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีก

พระราชบัญญัติ ยศทหาร (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2485

มาตรา 3 ในกฎหมายว่าด้วยยศทหารและบรรดากฎหมายอื่นใดซึ่งมีคำว่า "นาย" ประกอบยศทหารอยู่ด้วยนั้น ให้ตัดคำว่า "นาย" ออกทั้งสิ้น

ถ้าผู้ที่ได้รับยศทหารเป็นหญิง ให้เติมคำว่า "หญิง" ท้ายยศ นั้น ๆ ด้วย

พระราชบัญญัติ ยศทหาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2497

พระราชบัญญัติ ยศทหาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2497

หมายเหตุ-เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากยศจอมพล จอมพลเรือ และจอมพลอากาศ เป็นยศสูงสุดของทหาร นายทหารที่มียศนี้จะต้องเป็นผู้ที่ได้กระทำประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่ประเทศชาติหรือได้ประกอบคุณงามความดีในเมื่อมี

การรบหรือการสงคราม ทั้งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงอยู่ในขั้นที่จะรับใช้ประเทศชาติทุกขณะ จึงเป็นการสมควรที่จะให้ได้รับ
ราชการอยู่จนตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2501

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ตามที่มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติยศทหาร พุทธศักราช 2479
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2497 บัญญัติให้นายทหารที่มียศจอมพล จอมพลเรือ จอมพล
อากาศ รับราชการอยู่จนตลอดชีวิตนั้นไม่เหมาะสมสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อให้นายทหารดังกล่าวรับราชการ
เช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป

พระราชบัญญัติยศทหาร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2505

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม
พ.ศ. 2503 ได้บัญญัติให้กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อกองบัญชาการทหารสูงสุด จึงเป็น
เหตุให้ผู้บัญชาการทั้งสามกองทัพ แต่งตั้งยศนายทหารประทวนไม่ได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้เพื่อให้ผู้บัญชาการ
ทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ แต่งตั้งยศนายทหารประทวนได้ดั่งเดิม กับสมควรให้ผู้บังคับบัญชาชั้นแม่
ทัพซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม แต่งตั้งยศนายทหารประทวนได้ด้วย